

PERŞEMBE
7
2 İnci Teşrin
1940

Başmuharriri: ABİDİN DAVER
TELEFON: 23300
ADRES: Cagaloglu
Narmanlıye Caddesi
No. 54
Telgraf: IKDAM İstanbul

İK DAM

GÜNLÜK SİYASİ HALK GAZETESİ

SAYI 448 — SENE 2
BİKKAT
Gazeteye
gönderilen
civak
geri verilmeyiş.
TAKVİM
7 İkinci Teşrin PERŞEMBE
Yıl: 1940 — Ay: 11 — Gün: 312
Num: 1350 — 1 İnci Teşrin 25
Mort: 1350 — Şavval: 7
Son Telgraf Matbaasında Basılır
HERYERDE
5
KURUŞTUR

Amerikadaki intihabın mânası

Mister Ruzveltin kazanması, Amerika milletinin onun siyasetini tasvip ettiğini ifade eder. İntihap mücadelesi İngiltere için bir zafer, mühter devletleri için bir mağlubiyet demektir; çünkü onlar Mister Ruzvelte şiddetle aleyhtardılar.

Yazan: ABİDİN DAVER

Bu satırların yazıldığı saatte kadar gelen haberler, Amerikada, Cumhuriyeti intihabının kat'i neticesi henüz ahamiyetli olmamakla beraber Mister Ruzveltin intihabı muhtakak olduğunu bildirmektedir. Demek ki bu büyük devlet adamı, üçüncü defa olarak seçilmek gibi, galiba Amerika Cumhuriyeti tarihinde görülmemiş bir mazharıyetle emektedir.

Bu intihap, Amerikalıların, Mister Ruzveltin tuttuğu siyaseti tasvip ettiklerini ve ne rakibi Vilkinin dahili ve harici politika etrafında yaptığı tenkidlerin, ne de mühter devletin çevirdikleri manevraların Amerikan milletini Ruzveltten ruhan asla uzaklaştıramadığını göstermektedir.

Esasen Cumhuriyet Partisinin Lideri Mister Vilki de kazanmış olsaydı, Amerikan harici siyasetinde bir değişiklik olmayacaktı. Çünkü bugün Amerikanın dış politikası, parti siyaseti çerçevesi hududunu aşarak, milli bir politika olmuştur. Bu milli siyaset de, İngiltere ile elele vererek medeniyeti ser kuvvetlerinin tasallüt ve ceberutundan kurtarmak, demokrasiyi totaliter rejimlerin hücumlarına karşı korumak, üç emperyalist devlet, Almanya - İtalya ve Japonya'nın dünyayı esaret altına almaması manâ olmaktadır. Ruzveltin gayretleriyle bu milli dış politika, Amerikada o kadar kök salmış ki evvelce bir defa daha yazdığımız gibi iki Cumhuriyeti nazmede onların istinat ettikleri iki büyük parti arasında İngiltereye yardım işini, intihap mücadelesinde, birbirlerine karşı en büyük ve en kuvvetli koz olarak kullanıyorlar. Ruzvelt de, Vilki de, intihapta kazanmak için İngiltereye, hen de ha çok yardım edeceğim diye âdetâta yarışa tutuşmuşlardı. Bu itibarla Ruzveltin yerine Vilkinin gelmesi, Amerikayı İngiltereye yardımdan ve onun yanına cephe almaktan menetmiyecekti. Yalnız Vilki Ruzvelt kadar tecrübeli olmadığı için, belki bir tereddüt devresi geçirecekti ve Amerika Anayasasına göre, yeni Cumhuriyetinin intihaptan beş ay sonra işe başlaması ve o vakte kadar, eski devlet reisinin iş başında kalması âdetâta olağan görüne, nisana kadar, Amerika pek müteşebbis ve kat'i bir vaziyet alamıyacaktı. 1916 - 17 de Wilson ikinci defa intihap edilmiş olduğu halde dahi, şiddetli denizaltı harbinin ilâm üzerine şubatta Almanya ile diplomatik münasebetleri kesmiş; fakat harp ilân etmek için parlamentonun açılması na intizaren, nisana kadar beklemişti. Bu defa, Cumhuriyeti de, İngiltere, Amerika, elbette nisana kadar, kat'i kararlar alamıyacaktı. Ruzveltin intihabı bu mahzuru da ortadan kaldırmıştır.

Ruzveltin kazanması, onun şahsı ve siyaseti aleyhinde bulunan mühter devletlere karşı sert bir darbedir. Bu intihap mücadelesinde İngiltere, Almanya - İtalya - Japonya gruppuna karşı bir zafer kazanmış addedilebilir. Çünkü İngiltere

Yunan kuvvetleri tarafından mema sarı edilen İtalyanların Arnavutlukta en mühter askeri şehri Görice

GÖRİCE Muhasara EDİLDİ

İtalyan kıtaatı
ric'at ediyor

Yunanlılar İtalyan
müstahkem müdafaa
hatlarını ele geçirdi

Yunan hava kuvvetleri
İtalyanların hava üsle-
rini bombardıman etti

Atina, 6 (A.A.) — Şimal cephesinden gelen son haberlere göre, Efzun küt'aları Göriceyi sıkı bir muhasara altına almışlardır.

Yunan genelkurmayı ile münasebeti olan mahfillerde, genelkurmayın hareketi seyirinden tamamen memnun ve mutmain olduğu bildirilmektedir.

Atina, 6 (A.A.) — Reuter: Yunan (Arkası Sa. 4, Sü. 2 de)

Yunan ordusunun Görice üzerine yürüyüşünü gösteren harita

Yugoslav harbi- ye nazırı çekildi

Yugoslavya üzerinde dün
de meçhul tayyareler uçtu

Belgrat, 6 (A.A.) — Stefani: Yugoslav harbiye nazırı general Nedîç istifa etmiş ve yerine general Petar Peşiç tayin edilmiştir.

Yeni harbiye nazırı bugün saat 18 de yemin etmiştir.

Belgrat, 6 (A.A.) — D. N. B. a (Arkası Sa. 4, Sü. 3 de)

ASKERİ VAZİYET

Görice'nin sukutu
İtalyan hezimetini
hazırhacaktı

Muhtelif kaynakların verdiği malûmata göre; Yunan - İtalyan muharebesi, İtalyan Arnavutlukta tutunmasının gittikçe müşkülleşti. İlk taarruzları şiddetli ve kahramanca bir mukavemetle göğüslenildikten sonra, aynı şiddetle bir taarruza uğrayan İtalyan ordusu Florina cephesinin sarp geçitlerinde daha şimdiden hezimet uğramış gibidir. Halen İtalyan erkânı harbiyesinin taarruz planını altüst eden Efzun taburları kuvvetli ve muharebe sahasının tabii manialarını iyi hesap eden muntazam Yunan ordusunun fırkalarının müzaheretile ilk taarruzları geri püskürttüktten sonra Arnavutluk toprağına girmiş bulunmaktadır. Hava ve denizde aradaki büyük kuvvet farklarına rağmen mühterem muvaffakiyetler kazanan Yunanlılar karada da bütün dünyada memnuniyetle karşılanan bir çok sürprizler yaratmışlardır. Yunan ordusu Arnavutluk hududundaki İtalyan hatlarını kırkıktan sonra Bikitisi almış, Devolv yaylasına çıkmıştır. Florinann şimali ile Prespa gölü arasındaki dar arazi parçalarında ki Vernik geçidini zorlamaya başlamıştır. Son gelen haberler de Yunan fırkalarının Göriceyi muhasaraya başladığını bildirmektedir. Görice şehri Devoll yaylasının (Arkası Sa. 3, Sü. 3 de)

Ruzvelt intihabı kazandı

Ruzvelt 20609762,
Vilki 16537060
rey kazandılar

Netice İngiltere, Al-
manya ve İtalyada
mühim akisler yaptı

Vilki, Ruzvelti tebrik etti

Anadolu ajansının Portland, Newyork ve Vasingtondan verdiği telgraflara göre Amerika Reisicumhur seçiminin sıra

Gene Amerika Reisicumhuru'na seçilen Ruzvelt'in refikas geçen intihapta nutuk söylüyor

şile geçirdiği safhaları aşağıda hulâsa ediyoruz:

★ Maine eyaletinde Ruzvelt 20, Vilki ise 9 müntehip rey almış bulunur. (Arkası Sa. 4, Sü. 1 de)

HAVA HARBI

İngilizler Emden
petrol depolarına
hücum etti

Emdende otuzdan
fazla yangın çıkarıldı

Londra: 6 (A.A.) — İngiliz Hava Nezaretî tebliği: Dün gece bombardıman tayyareleri Emden petrol depolarına, Bremerhaven ve Bremen bahriye inşaat tezgâhlarına hücum etmişlerdir. Emdende bomba atılan muntakada 30 yangın çıkmıştır. Hamburg'da Neuhof elektrik santrali ile Bremen civarında Vegesack'da denizaltı inşaatı tezgâhları da bombardıman edilmiştir. İstila limanları ve düşman işgali altında bulunan müteaddit tayyare meydanları bombardıman edilmiştir. Tayyarelerimizden iki kişî üssüne dönmüştür. Dün sahil muhafaza teşkilâtına mensup tayyarelerimiz bir düşman tayyaresi düşürmüştür.

İNGİLTERE ÜZERİNE HAVA AKINLARI

Londra: 6 (A.A.) — İngiliz Hava ve Dahill Emniyet Nezaretlerinin tebliği: Salı - çarşamba gecesi, İngiltereye karşı yapılan hava hücumlarında Skocyanın şarkında bir şehirde bir meyhane (Arkası Sa. 3, Sü. 2 de)

BUGÜN

İtalyanın işlediği
strateji hatası

Yazan: ABİDİN DAVER
Yazısı üçüncü sayfamızda

Bizim dostumuz İran

Yazan: Nizameddin Nazif
Yazısı üçüncü sayfamızda

YARIN

Yakın tarihten
meraklı hâdiseler

Yazan: Hikmet Nisan

Orduya kış hediyesi toplama seferberliği geniş şekilde başladı

ÜNİVERSİTE, KIZ SAN'AT OKULLARI
TALEBESİ DE HEDİYE TOPLUYOR

Halkevleri beyanname neşrecek

Başmuharririmiz A. bîdin Daver tarafından ortaya atılıp Parti tarafından tasvip ve kabul edilen teklif üzerine hudutlarımızda bekliyen kahraman askerlerimize verilecek kış hediyeletini, Halkevleri dünden itibaren kabule başlamışlardır.

C. H. Partisi İstanbul Vilâyet idare heyeti reisliği de, vatandaşlara hitaben bir beyanname neşrederek evvelce yazdığımız üç nevi hediyeletini, yani, yün çorap, yün eldiven ve yün ve yünlüden içlikleri, Halkevlerine, Halkevi bulunmayan yerlerde de Parti Ocak, Nahiye ve Kaza merkezlerinde maktub makbûlünde teslim etmelerini bildirmiştir. Kızılâyn neşrettiği beyannameye göre, Kızılâv umumî merkezi ve şubeleri de, bu hediyeletini maktub makbûlünde kabul edecekler. (Arkası 4 üncüde)

Anavatan hudutlarında emniyet ve tamamiyetimizi muhafaza eden büyük ve asil Türk ordusunun kahraman subayı, kahraman Mehmetçigi ve şanlı sancağı

Üsküdar Cinayetinin Esrarı Çözüldü

Bir muharririmiz esrarlı hâdisenin
bütün tafsilatını yerinde tesbit etti

Cinayet nasıl işlenmişti? - Katil Şadan nasıl yakalandı -

Gegen hafta Şeker Bayramı için bütün tafsilatını tesbit etmiştir. Bu tahkikatı sırasıyla yazıyoruz:

Bakkal kimdir?

Öldürülen bakkal Kemal aslen Yugoslavyalı Türklere'dir ve asil adı Kahramandır. Dükkânının bitişigindeki evde annesile beraber oturmaktadır. 27 yaşlarındadır. Muhtidinde herkeste kendini sevdirmişti.

CİNAYET NASIL İŞLENMİŞTİ?

Bakkal Kemal, bayramın ilk günü akşamı saat 21 de dükkânının kenepelerinden birini indirilmiş, diğerini de yarıya kadar indirerek çıkmağa hazırlanmıştır. Ancak bundan evvel defterlerine bazı hesapları kaydetmektedir. İşte bu sırada sessizce içeri giren katil birdenbire orada duran bir beş kiloluk dirhem kapına bakkalın başına indirilmiş ve zavallı adam desini bile çıkarmadan kan

Waktul Kemal'in millî kıyafetle alınıp bir resmi

dün mahallide tahrîkat yaparak hâdi-

MUKADDES VAZİFE

Orduya kış hediyesi artık söz ve temenni sahasından çıkmış; iş ve hareket sahasına girmiştir. Cumhuriyet Halk Partisi ile Kızılay, halkımızın bu mukaddes vazifeyi yapması için, her türlü tedbiri almışlardır. Şimdi artık, geçen zelzele felâketzedelerine yapılan yardımda gösterilen o eşsiz ulvi heyecanla hareket geçmemiz lazımdır. Modada oturan Türk kadınları ve kızları, haftada iki gün bir araya toplanarak askerlerimize kış hediyesi örmeye başlamışlardır. Başta valimizin muhterem refikaları olmak üzere, İstanbul bütün kadın ve kızlarından aynı çalışmayı bekliyoruz. Mektepli kızlarımızın mini mini ellerile örecekları hediyelet, kahramanlarımızın ne kadar gönlünü alacaktır. İstanbul hamiyetli kadınları kış hediyesi örerken erkekleri de yün ipliği ve evde örülemeyen yün çorap gibi şeyleri tedarik etmek vazifesile mükelleftir. Bütün İstanbulu, bütün memleketi kahraman Türk eri Mehmetçige ve onun kahraman subayına karşı ezeli sevgi ve ebedi minnetimizi göstermeye davet ediyoruz. İkdâm kış hediyesi listelerini neşretmekle itihâr dayacaktır. ABİDİN DAVER

Çoban Yıldızı

MahmutYesarinin şaheser romanını
yakında İkdâmda neşre başlıyoruz

Büyük edip ve romancı Mahmut Yesari "Çoban Yıldızı" romanının neşir hakkını İKDAM'a vermiştir. Çoban Yıldızı büyük Türk romancısının üzerinde bilhassa sarfettiği son gayret ve tadillerle "şaheser" romanı olmuştur. Muhterem okuyucularımız bu yüsek eseri 10 teşrinisani pazar gününden itibaren gazetemizde okumaya başlayacaklardır.

SON BALO

Atatürk'ün Bursada şeref verdiği
son balonun röportajı ve hatıraları

Güzide muharrir ve edip arkadaşımız Nizamettin Nazif, Atatürk'ün Hatay dönüşü Bursada şeref verdikleri "son balo" da hazır bulunmuş, intiba ve hatıralarını kütün tefferuatı ile tesbit etmiş ve fakat, bugüne kadar bu intiba ve hatıraları neşretmemiştir. Arkadaşımız şimdi bu röportaj ve hatıralarını "Son Balo" adı ile ve bir silsile halinde İKDAM'a yazmaktadır. Bu eseri de 10 teşrinisani pazar gününden itibaren neşre başlıyoruz.

Sovyet ihtilâli

Bugün yirmi üç
yılını bitirdi

STALİN YOLDAŞ

Sovyet inkılâbı bugün 23 üncü yaşını doldurdu, yirmi dördüncü yaşına başlıyor. Şimal komşumuza bugünkü rejimini veren, son çeyrek asra gelinceye kadar Çarlığın tahakkümü altında inliyen milletlere bir yeni ufuk açan bu inkılâp, (Arkası Sa. 3, Sü. 4 de)

